

“... ”

İtiraz konusu kural Anayasa’ya aykırıdır. Şöyle ki:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 7. maddesinde “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.” hükmü; 38. maddesinde “Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez. Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkumiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır. Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur. Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz. (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez. Ceza sorumluluğu şahsidir. (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz. (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md; Mülga fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) (Değişik onuncu fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez. İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir. (Değişik son fıkra: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.” hükmü; 128. maddesinde “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.” hükmü yer almaktadır.

Görülebileceği üzere, memurlar ve diğer kamu görevlileri, özlük hakları bakımından yasal güvenceye kavuşturulmuştur. Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin statü haklarını doğrudan etkileyen disiplin işlemlerinin Anayasa’nın 128. maddesinde belirtilen “diğer özlük işleri” kavramı kapsamına girdiğine kuşku bulunmamaktadır.

Güvenlik korucularının da Anayasa’nın 128. maddesinde belirtilen “diğer kamu görevlileri” kapsamında oldukları tabiidir. Zira, 442 sayılı Köy Kanunu’nun “Köy korucuları ve göreceği işler” başlıklı 8. faslında yer alan ve zaman içerisinde bir kısmı değişikliklere tabi tutulan “Korucular silahlıdır. Kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza görürler.” şeklindeki 73. maddesi, “Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkiya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü güvenlik korucusu ayırarak bunların isimlerini bir kağıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü güvenlik korucuları asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkiyaya karşı köy ve köylüyü korurlar. (Ek:26/3/1985 - 3175/1 md.; Değişik: 27/5/2007 - 5673/1 md.) Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı

yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. (Ek cümle: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir. (Ek fıkra: 15/8/2016-KHK-674/21 md.; Aynen kabul: 10/11/2016-6758/21 md.) Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir. (Ek: 26/3/1985 - 3175/1 md.) Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevde buldukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde “2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun” hükümleri uygulanır. (Ek fıkra: 28/12/2005 - 5443/1 md.; Mülga fıkra: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) (Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Güvenlik korucularına hizmetin devamı süresince her ay 11.500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ücret ödenir. Bu ücret, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ve peşin olarak ödenir. (Ek cümle:18/7/2021-7333/1 md.) Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir. Güvenlik korucuları arasından, toplam güvenlik korucusu sayısının yüzde onunu geçmeyecek şekilde tefrik edilen korucu başlarına güvenlik korucularına ödenen ücretin yüzde onu kadar ilave ücret ödenir. Ay sonundan önce kendi isteğiyle görevden ayrılanlar ile disiplin hükümlerinin uygulanması sonucu görevlerine son verilenler hariç olmak kaydıyla, görevlerine son verilen veya ölen güvenlik korucuları için önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz. (Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Güvenlik korucularından güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılanların iaşeleri, birlikte operasyona katıldıkları güvenlik güçlerinin bağlı olduğu birimlerce ve bu birimlerin bütçesinden karşılanmak üzere sağlanır. Bu Kanunda belirtilen görevler ile tabii afetlerde ve diğer olağanüstü hal ve durumlarda emsallerine göre başarılı görev yaptıkları görülen veya büyük yararlılık gösteren güvenlik korucularına, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yılda bir defa aylık ücretlerinin iki katına kadar ödül verilebilir. Bir malî yılda bu şekilde ödül verilecek güvenlik korucusu sayısı, o ilde görevli güvenlik korucusu sayısının yüzde birini geçemez. (Değişik son cümle: 15/8/2016-KHK-674/21 md.: Aynen kabul: 10/11/2016-6758/21 md.) Güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılan güvenlik korucularına herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın her ay 225 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ve operasyona çıktıkları gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek tazminat ayrıca ödenir. (Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.; Değişik sekizinci fıkra: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) Güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler hakkında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz. (Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Bu maddeye göre güvenlik korucularına yapılacak harcamalar, İçişleri Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır ve ödemeler il valilikleri tarafından yapılır. (Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/22 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7072/21 md.) Valinin teklifi ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde, bu Kanunun mülga ek 16 ncı ve mülga ek 17 nci maddeleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 15 inci maddesi çerçevesinde görevden ilişiği kesilmiş güvenlik korucuları operasyonel faaliyetler

maksadıyla tekrar göreve çağrılabilirler. Ayrıca, gönüllü güvenlik korucuları da aynı usulle operasyonel faaliyetlerde görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen harcırahtan ve yedinci fıkrasında belirtilen ek tazminattan yararlandırılırlar. Bu ödemeler dolayısıyla her ne ad altında olursa olsun kamudan aldıkları ödemelerden kesinti yapılamaz. (Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/1 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/1 md.) Teröristle mücadelede görev alan güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının, bu görevlerin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda müdafî olarak belirlediği en fazla üç avukatın ücreti İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten valilikler tarafından karşılanır. Güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının avukatlık ücretinin ödeme usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.” şeklindeki 74. maddesi, “Koruculara verilecek silahlar ve cephaneler Hükümet tarafından ihtiyar meclisine mazbata mukabilinde demirbaş olarak verilir.” şeklindeki 75. maddesi, “Korucular kendilerine verilen resmi silah ve cephaneleri ancak kendileri kullanırlar. Başkalarına emanet veremezler.” şeklindeki 76. maddesi, “Korucular aşağıdaki hallerde silah kullanabilirler: 1 - Vazifesini yaparken kendisine saldıran ve hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecburi olursa; 2 - Vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka bir çare bulamaz da bunalırsa; 3 - Cürmü meşhutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini yahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silahla karşı korsa; 4 - Tutulan bir canı kaçar ve “dur” emrini dinlemez ve onu tekrar yakalamak için silah kullanmaktan başka çare bulunmazsa; 5 - Eşkıya takibi sırasında yatak olan yerlerden süpheli bir adam çıkar ve korucunun “dur” emrine itaat etmeyip kaçarsa. Yukarıda sayılan ahvalden maada korucu silahını kullandığından dolayı ceza görür. Korucu silah kullanmağa mecbur olduğu zaman bile mümkün mertebe öldürmeksizin yaralı olarak tutmağa dikkat eder.” şeklindeki 77. maddesi, “1- (Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990-3612/3 md.) Korucuların kıyafetleri ve silahlarının şekli İçişleri Bakanlığınca tayin olunur. 2- Korucu elbiselerinin parası köy gelirinden senede bir defa verilir. İki senede bir de gocuk veya kepenek verilir. 3- Korucular, ellerine verilen koruculuk cüzdanını daima üzerinde bulundurur ve korucusu olduğu köyün adı kalın yazı ve vilayet ve kaza adları ince yazı ile yazılmış olmak üzere gösterilen örneğe göre pirinçten bir levhayı göğüslerinin sol tarafına daima asmağa mecburdurlar. 4- Korucuların taşıyacakları silahların cinsi harb silahlarındandır.” şeklindeki 78. maddesi, “Ölen veya koruculuğu bırakan veyahut çıkarılan korucuların silah, fişek, tezkere ve levhaları ve gocuk veya kepenegi, yerlerine geleceklere verilmek üzere köy muhtarı tarafından alınıp saklanır.” şeklindeki 79. maddesi, “Vazifesinde kayıtsızlığı ve tenbelliği ve aşağıda sayılan yasak işleri yapan korucular, ihtiyar meclisi tarafından ilk defasında tekdir, ikincisinde tevbih olunur ve her iki ceza da tezkerelerine işaret edilir. Üçüncü defasında işten çıkarılır.” şeklindeki 80. maddesi, “Koruculara yasak olan işler şunlardır: 1- Koruculuktan başka iş yapmak: mesela dükkan, kahvehane, han açıp işletmek veya bunlara ortaklık etmek; 2- Köylüden herhangi birinin veya kendi hizmetinde bulunmak için izinsiz vazifesini terketmek; 3- Koruduğu bağ ve bahçe ve ekinlerden fuzuli faydalanmak; 4- Kendi hayvanlarını otlatmak ve köye çobanlık etmek; 5- Levha, elbise ve silah ve cüzdanını üzerinde taşımamak veya değiştirmek.” şeklindeki 81. maddesi ve “Silahını ve cephanesini kayıtsızlığı yüzünden kaybeden veya isteğiyle ahârın eline geçmesine sebep olan korucu hemen çıkarılarak hakkında ayrıca ceza yapılmak üzere Hükümete haber verilir ve silah ve cephane parası ödettirilir.” şeklindeki 82. maddesi ile “Güvenlik korucuları ile korucu başlarının; görevlendirme şekilleri, göreve alınmalarında aranacak şartlar, görevleri, uygulanacak disiplin cezaları ve görevlerine son verilmesini gerektiren haller, disiplin amirleri, yararlanacakları giyim eşyaları ile bunların şekli ve verilme zamanları, eğitim ve denetim usûl ve esasları, sicil ve izinleri, ilk müracaatlarında sahip olmaları gereken sağlık şartları, başka bir işte çalışma hakları ile bu Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin uygulamalar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak bir

yönetmelikle düzenlenir.” şeklindeki Ek 18. maddesi, “Diğer mevzuatta geçen “geçici köy korucusu” ibarelerinden “güvenlik korucusu”; “gönüllü köy korucusu” ibarelerinden “gönüllü güvenlik korucusu” anlaşılır.” şeklindeki Ek 19. maddesi, “Bu maddeyi düzenleyen Kanun ile ek 16 ncı maddede yapılan değişiklik sonucu anılan madde kapsamına girenlerden müracaat edenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren anılan madde hükümlerinden yararlandırılır. Ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmaz. 27/5/2007 tarihli ve 5673 sayılı Köy Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici köy koruculuğu yapanlardan ek 16 ncı ve ek 17 nci maddelerde yer alan şartları taşıyanlara yazılı müracaatları üzerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren bu madde hükümleri uygulanır. Ancak geçmiş süreler için herhangi bir ödeme yapılmaz.” şeklindeki Geçici 2. maddesi, “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte güvenlik korucusu olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; a) 49 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkisi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz. b) 44 yaşını doldurmuş ancak 50 yaşından gün almamış ve hizmet süresi onbeş yıl ve üzeri olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde başvuruda bulunanların görevleriyle ilişkisi başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz. Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlere bu Kanunun ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca aylık bağlanır. Aylık miktarı hesaplanırken onbeş yıldan daha az hizmeti olanlar için onbeş yıl esas alınır. Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlerin yerine aynı yerleşim biriminde görev yapmak üzere öncelikle ve sırasıyla varsa 30 yaşını doldurmamış olmak kaydıyla çocuklarından birisi, yoksa kardeşlerinden birisi güvenlik korucusu olarak görevlendirilebilir. Birinci fıkranın (b) bendine göre ilişkisi kesilen güvenlik korucularına, ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından 50 yaşından gün alacakları tarihi takip eden aybaşına kadar olan ay sayısının, en son aldıkları aylık ücretleri ile ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşında bu Kanunun ek 16 ncı maddesi uyarınca bağlanan ilk aylıkları arasında oluşan farkın yarısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat defaten ödenir. Verilecek tazminat tutarından herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.” şeklindeki Geçici 3. maddesi, “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce güvenlik koruculuğu görevi sona ermiş olanlardan mülga ek 16 ncı veya mülga ek 17 nci madde hükümleri kapsamında aylık bağlanmasına, tazminat veya ölüm yardımı ödenmesine hak kazananlar hakkında anılan mülga madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Ayrıca, mülga ek 16 ncı madde kapsamında aylık bağlanmasına hak kazanan güvenlik korucularının vefatı halinde, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahiplerine, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır ve geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.” şeklindeki Geçici 4. maddesi bütüncül olarak ele alındığında, güvenlik korucularının Devletin genel idare esaslarına göre yürütmekte olduğu asli ve sürekli görevlerinden olan güvenlik hizmetini ifa eden kamu görevlilerinden oldukları anlaşılmaktadır.

Burada belirtilmelidir ki, Anayasa Mahkemesinin 10.12.1985 tarihli E:1985/5, K:1985/23 sayılı kararının güncelliğinin kalmadığı da tabiidir. Zira, o karar 442 sayılı Köy Kanunu'nun o tarihte “Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illerde; Olağanüstü Hal İlanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya ne sebeple olursa, olsun köylünün, canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde de, valinin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yeteri kadar “Geçici Köy Korucusu” görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen geçici köy korucularına görevleri süresince ödenecek ücret ile hizmetin bitiminde verilecek tazminat miktarı ile giyim bedelleri İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesine ilgili transfer harcamaları bölümünden İçişleri Bakanlığı bütçesine

aktarılabak 6denekten bu Bakanlıkça karşılanır. K6y Korucuları ve Ge7ici K6y Korucuları g6revde bulundukları s6re i7inde yaralanmaları, sakatlanmaları veya 6lmeleri halinde “2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında, Kanun” h6k6mleri uygulanır.” şeklinden ibaret olan h6k6mleriyle ilgili olup, Kanunun aradan ge7en 40 yıla yakın s6re zarfında aldığı hal yukarıda aktarıldığı gibidir. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi’nin anılan kararında işlenen yorumların g6ncel mevzuatımız 7er7evesinde dayanak alınmasının m6mk6n olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla, kanunlarla d6zenlenmesi gereken disiplin cezalarını d6zenleme yetkisini y6netmeliklere bırakması sebebiyle itiraz konusu kuralın Anayasa’nın 128. maddesine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu sonu7, itiraz konusu kuralın yasama yetkisinin devredilmezliğini d6zenleyen Anayasa’nın 7. maddesine aykırılık bulunduğu sonucunu da ortaya 7ıkarmaktadır.

Diğer yandan, kanuni d6zenleme ilkesi, d6zenlenen alanda temel ilkelerin kanunla konulmasını ve 7er7evenin kanunla 7izilmesini ifade etmektedir. Bu niteliği taşıyan bir yasal d6zenleme ile uzmanlık ve teknik konulara ilişkin ayrıntıların belirlenmesi konusunda y6r6tme organına yetki verilmesi, kanuni d6zenleme ilkesine aykırılık oluşturmaz.

Anayasa’nın 38. maddesinin birinci fıkrasında, “Kimse, işlendiği zaman y6r6rl6kte bulunan kanunun su7 saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.” denilerek “su7un kanuniliği” ilkesi; 676nc6 fıkrasında da “Ceza ve ceza yerine ge7en g6venlik tedbirleri ancak kanunla konulur.” ifadesine yer verilerek “cezanın kanuniliği” ilkesi getirilmiştir. Anayasa’nın 38. maddesinde yer alan “su7ta ve cezada kanunilik” ilkesi uyarınca, hangi eylemlerin yasaklandığı ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların hi7bir kuşkuya yer bırakmayacak bi7imde kanunda g6sterilmesi, kuralın a7ık, anlaşılır ve sınırlarının belli olması gerekmektedir. Kişilerin yasak eylemleri 6nceden bilmeleri gerektiği d6ř6ncesine dayanan bu ilkeyle temel hak ve 6zg6rl6klerin g6vence altına alınması ama7lanmaktadır.

Anayasa’nın 38. maddesinde idari su7 ve cezalar ile adli su7 ve cezalar arasında bir ayırım yapılmadığından, her ikisi de bu maddede 6ng6r6len ilkelere tabidir. Adli ve idari su7larda davranış normlarına aykırı ve haksızlık teşkil eden bir fiille, kanun koyucunun koruma altına aldığı bir hukuki değerin ihlali s6z konusu olup adli ve idari cezaların her ikisi de cebir i7ermektedir.

Korunan hukuki değer ile ihlalin neden olduğu hukuki sonu7ların aynı olmaması ise, idari su7 ve cezalar ile adli su7 ve cezalar arasındaki temel farklılığı oluşturmaktadır. Adli para cezalarından daha y6ksek miktarlarda idari para cezalarının verilebilmesine olanak tanıyan d6zenlemeler de bulunmakla birlikte adli su7lar i7in 6ng6r6len cezaların idari su7lar i7in 6ng6r6len cezalardan genellikle daha ağır olması, h6rriyeti bağlayıcı cezaların kural olarak adli su7lar y6n6nden ge7erli olabilmesi, idari su7larda kanun koyucunun daha az 6nem atfettiği bir hukuki değerin ihlal edilmesi ve 6ng6r6len yaptırımın da genellikle idari bir makam tarafından idari usuller izlenerek uygulanması nedeniyle Anayasa’nın 38. maddesindeki ilkelerin aynı boyut ve kapsamıyla idari su7lara da uygulanması, için mahiyetine uygun d6şmemektedir. Bu bağlamda, yasama organının ağır işleyen yapısı ile ekonomik ve teknik hayatın hızla değişen ve gelişen şartları g6zetilerek, su7 ve cezalarda kanunilik ilkesinin idari su7lar y6n6nden daha esnek uygulanması gerekmektedir.

Buna karşılık, “suçta ve cezada kanunilik” ilkesinin daha esnek uygulandığı idari suçlar yönünden de suç ve cezalara ilişkin düzenlemelerin yalnızca kanun metninde yer alması yeterli değildir. Söz konusu düzenlemelerin içerik bakımından da belirli amacı gerçekleştirmeye elverişli olması gerekir. Bu açıdan kanunun metni, bireylerin hangi somut fiil ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkan verecek düzeyde kaleme alınmış olmalıdır. Bu nedenle, belirli bir kesinlik içinde kanunda hangi fiile hangi hukuksal yaptırımın bağlandığının bireyler tarafından bilinmesi ve eylemlerin sonuçlarının öngörülebilmesi gerekir.

Disiplin cezaları, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla öngörülmüş, yapma veya yapmama biçiminde beliren davranış kurallarının ihlali halinde uygulanan, yasal olarak düzenlenmiş idari yaptırımlardır. Kamu hizmetlerini yürütenlerin görev, yetki ve sorumlulukları kamu hizmeti ve hizmet gerekleri ile sınırlandırılmış, bu sınırlar dışına çıkanların ise disiplin cezaları ile cezalandırılmaları ilgili kanunlarda öngörülmüştür.

Güvenlik korucularının disiplin suçları, Anayasa’nın yukarıda yer alan hükümleri gereğince kanunla düzenlenmesi öngörülen hususlar arasında yer almaktadır. Ancak 442 sayılı Kanun’un itiraz konusu kuralında disiplin cezalarının türleri, disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, cezaların kesinleşme usulü, cezaların verilmesini gerektiren disiplin suçlarının neler olduğu gibi hususlarda hiçbir belirleme yapılmaksızın uygulanacak disiplin cezaları ile ilgili olarak bütün kuralları koyma yetkisi yönetmeliklere bırakılmıştır. Bu haliyle disiplin uygulamaları konusunda güvenlik korucuları için getirilmiş kanuni bir güvence bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, belirtilen niteliği nedeniyle itiraz konusu kural Anayasa’nın 38. maddesine de aykırılık teşkil etmektedir.

Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 14.01.2015 tarihli E:2014/100, K:2015/6 sayılı, 13.01.2016 tarihli E:2015/85, 2016/3 sayılı ve 29.04.2021 tarihli E:2020/80, K:2021/34 sayılı kararları işbu kararda ulaşılan sonuç doğrultusundadır.

Bu itibarla, işbu itiraz konusu kuralın Anayasamızın 7., 38. ve 128. maddelerine aykırılığı sebebiyle iptal edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

V- KARAR

Açıklanan nedenlerle, Anayasa’nın 7., 38. ve 128. maddelerine aykırı olması sebebiyle 442 sayılı Köy Kanunu’nun en son 700 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile değişikliğe uğrayan Ek 18. maddesinin “Güvenlik korucuları ile korucu başlarının; görevlendirme şekilleri, göreve alınmalarında aranacak şartlar, görevleri, uygulanacak disiplin cezaları ve görevlerine son verilmesini gerektiren haller, disiplin amirleri, yararlanacakları giyim eşyaları ile bunların şekli ve verilme zamanları, eğitim ve denetim usûl ve esasları, sicil ve izinleri, ilk müracaatlarında sahip olmaları gereken sağlık şartları, başka bir işte çalışma hakları ile bu Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin uygulamalar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.” şeklindeki hükmünde yer alan “uygulanacak disiplin cezaları” ibaresinin iptali istemiyle Anayasa’nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına; dava dosyasının ve dosyada bulunan tüm belgelerin onaylı suretlerinin işbu karar aslı ile birlikte Anayasa Mahkemesine gönderilmesine; işbu karar aslı ile dosya suretinin yüksek mahkemeye tebliğinden itibaren beş

Esas Sayısı : 2022/31

Karar Sayısı : 2022/25

ay beklenilmesine, beş ay içinde netice gelmezse mevcut mevzuata göre dosyanın karara bağlanmasına; işbu kararın onaylı birer örneğinin bilgi amacıyla taraflara da tebliğine, 16.12.2021 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.”